

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада (Наказ № 77/01-04 від 23.12.2022 р.) Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації «Конституційно-правове регулювання професійного спорту в Україні» за спеціальністю 081 «Право» «7» вересня 2023 року.

Туряниця Олександр Олександрович народився 7 червня 1993 року в м. Свалява, Свалявського району, Закарпатської області, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2015 році Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», де отримав диплом спеціаліста, спеціальність «Правознавство», кваліфікація «юрист». Навчався в аспірантурі ДВНЗ «Ужгородського національного університету» з 2017 по 2021 роки.

З травня 2017 року і по теперішній час адміністратор даних 1 категорії відділу супроводження інформаційних систем Закарпатської регіональної філії державного підприємства «Національні інформаційні системи».

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород. За результатами перевірки та аналізу дисертації за допомогою програми *Unicheck* ознак академічного плагіату виявлено не було.

Науковий керівник: Белов Дмитро Миколайович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них 1 стаття у періодичному науковому виданні іншої держави, 8 статей у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Туряниця О.О. Конституційно-правове регулювання професійного спорту України за часів незалежності. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 92 - 95.

2. Туряниця О.О. «Професійний спорт» як конституційно-правова категорія. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2020. Вип. 60. Том 1. С. 29 - 32.

3. Туряниця О.О. Ризик у професійному спорті: проблематика та шляхи її вирішення в конституційно-правовому полі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2021. Випуск № 66. С. 73 – 80.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Бисага Юрій Михайлович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (голова разової спеціалізованої вченої ради).

Зауваження Бисаги Ю.М.:

1. У процесі аналізу роботи автором неодноразово наголошувалося на низькому рівні конституційно-правового регулювання професійного спорту в Україні. З огляду на це, доцільним було б, докладніше аргументувати дану позицію;

2. Враховуючи досить таки ретельне дослідження парадигми правового регулювання професійного спорту в Україні та правового статусу професійних спортсменів, зокрема, доцільним, було б, присвятити більше уваги питанню правового статусу в особи в загальному, позаяк правовий статус професійних спортсменів є вихідним та другорядним явищем порівняно з таким.

Заборовський Віктор Вікторович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Зауваження Заборовського В.В.:

1. З початку 1980-их років європейськими наддержавними органами було прийнято низку міжнародних правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері фізичної культури і спорту (Європейська спортивна хартія 1992 року, Міжнародна хартія фізичного виховання та спорту 1978 року та ін.) Норми вищезазначених, а також інших правових актів наддержавного рівня, присвячених даній проблемі, містять єдині цілі і рекомендації урядам країн та свідчать про відсутність конституційного врегулювання фізичної культури і спорту в країнах Європи. На публічному захисті хотілося б почути думку дисертанта щодо цього питання;

2. В законодавстві України відсутнє обмеження особистих немайнових прав фізичної особи. Проте у зв'язку з автономністю сфери професійного спорту та специфікою діяльності професійних спортсменів їхнє право на свободу пересування у певних випадках може бути обмежено. Виходячи із висновків здобувача, зроблених у цьому аспекті, хотілося б обґрунтування остаточного бачення Олександра Олександровича з цієї проблематики.

Берч Вероніка Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Зауваження Берч В.В.:

1. У Спортивній хартії Європи зазначається, що спортом є «всі форми фізичної активності, що через епізодичну чи організовану участь спрямовані на прояв чи вдосконалення фізичного та розумового стану, формування соціальних відносин або досягнення результатів у змаганнях усіх рівнів». На основі даної дефініції з'являється можливість розглядати термін «спорт» в якості домінуючого по відношенню до поняття «фізична культура», що і підтверджує вищезазначене положення Спортивної хартії Європи. Хотілося б почути думку Олександра Олександровича з цього питання;

2. Основні суб'єктивні права особи, зокрема, право на працю, мають універсальний характер і закріплені в Конституції України та Кодексі законів про працю. Ними на загальних засадах володіють і професійні спортсмени, тому вважаємо недоцільним закріплення цього права у профільному законодавстві сфери професійного спорту.

Жаровська Ірина Мирославівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії права та конституціоналізму Інституту права, психології та інноваційної освіти, НУ «Львівська політехніка»

Зауваження Жаровської І.М.:

1. Чи не являється на думку автора доцільним закріпити в Конституції України окрему статтю «Спорт»?

2. В ході аналізування дисертації, склалося враження, що спортивне право – це несформована спеціалізована галузь права, відтак його недоцільно відносити до самостійної окремої галузі;

3. У сфері права на сучасному етапі все більш широко застосовується дефініція «правовий модус», тому вважаємо за доцільне ввести це поняття в категоріальний апарат загальної теорії права;

4. Вважаємо, що в діяльності професійних спортсменів основним є конституційно-правовий статус, що характеризується повним обсягом прав та обов'язків особи, передбачених Конституцією для всіх громадян України. Доречно було б на привселюдному захисті ширше обґрунтувати позицію автора;

5. Вважаємо дискусійними тези про закріплення гарантій дотримання прав та виконання обов'язків у профільному законодавстві, оскільки вони є базовими для всіх громадян та закріплені в Конституції України та Кодексі законів про працю. За умови, якщо вони є особливими, було б доречно мотивувати позицію їх характерних рис.

Балинська Ольга Михайлівна, доктор юридичних наук, професор, проректор Львівського державного університету внутрішніх справ.

Зауваження Балинської О.М.:

1. Відповідно до статті 124 Конституції України, правосуддя в нашій державі здійснюють виключно суди. Юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення, і сфера професійного спорту не може бути винятком. На публічному захисті дисертації хотілося б почути остаточне бачення дисертанта щодо цього питання;

2. Попри ідею здобувача щодо розроблення спеціального закону «Про професійний спорт», вважаємо, що понятійно-категоріальний апарат зі сфери професійного спорту достатньо було б закріпити шляхом внесення змін до наразі чинного Закону України «Про фізичну культуру і спорт»;

3. У дисертації основними елементами правового статусу професійного спортсмена, крім прав, обов'язків та гарантій їх дотримання і виконання, вказано також громадянство, вік та стан здоров'я професійного спортсмена. Доречно, щоби дослідник належним чином обґрунтував свою позицію;

4. Прикро, що серед дослідників, які займалися вивченням проблем правового регулювання відносин у сфері спорту, у дисертації не згадано Зоряну Дубінську (Дубінська З.П. Особливості регулювання правовідносин у сфері спорту в Україні: теоретико-правовий підхід: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 220 с.). Цілком можливо, що здобувач знайомий із цією працею, але вона не вписується в загальну концепцію його дослідження. Однак, під час прилюдного захисту дисертантові варто було би прокоментувати цей аспект.

Результати відкритого голосування:

«За»   5   членів ради,

«Проти»   0   членів ради,

«Утрималися»   0   членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада (Наказ № 77/01-04 від 23.12.2022 р.) присуджує Туряниці Олександру Олександровичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Юрій БИСАГА

Рецензент

Віктор ЗАБОРОВСЬКИЙ

Рецензент

Вероніка БЕРЧ

Офіційний опонент

Ірина ЖАРОВСЬКА

Офіційний опонент

Ольга БАЛИНСЬКА